

Näkökulmia tulevaisuuden elintarvikepakkauksiin ja pakkausmerkintöihin

Heli Nykänen

Miksi pakkausmerkinnät – seminaari

7.5.2021

Miksi elintarvike pakataan?

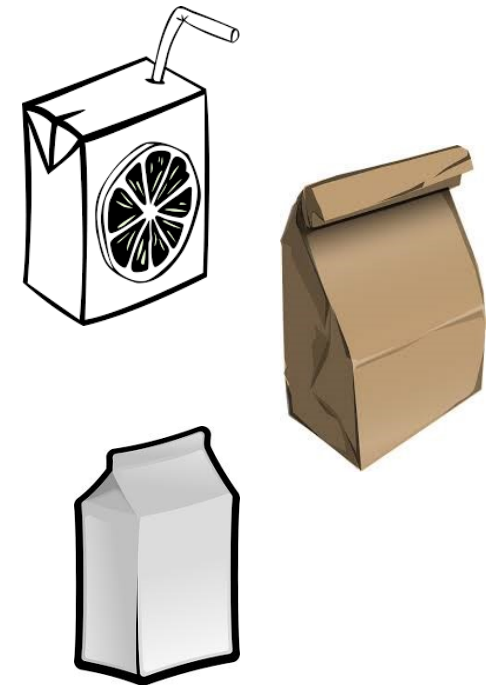
Elintarvikkeen säilyminen hyvänä kulutettavaksi asti !

- Suojaa tuotetta
- Antaa tietoa tuotteesta
- Mainostaa tuotetta
- Toimia säilytystilana tuotteelle
- Mahdollistaa tuotteiden siirtymisen paikasta toiseen

Pakkauksen tärkeimmät tehtävät

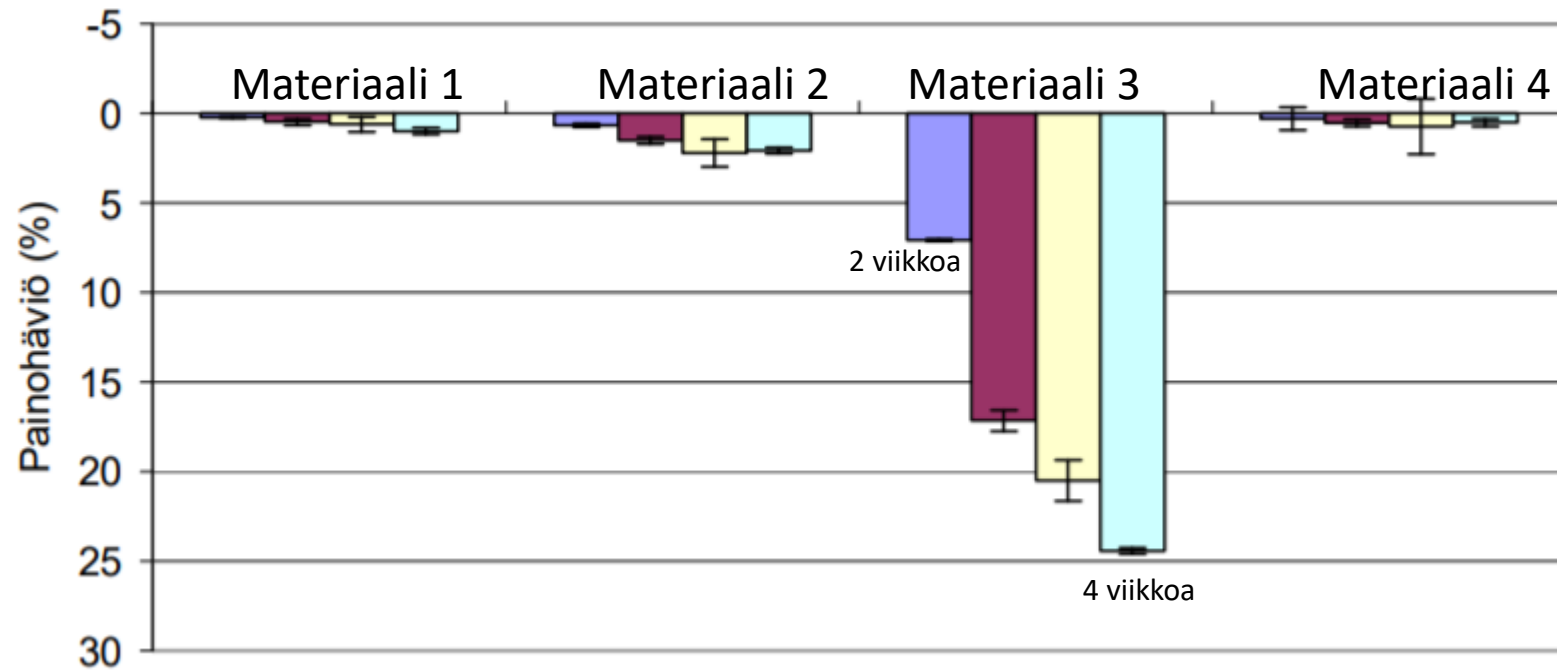
- pilaantumisen estäminen
- vierailta hajuilta ja mauilta suojaaminen
- valosuoja
- likaantumisen estäminen
- kolhujen estäminen
- tuholaiseläinten pääsyn estäminen
- kuivumisen tai kostumisen estäminen
- tuotetietojen kertominen
 - pakolliset pakkausmerkinnät
 - vapaaehtoiset pakkausmerkinnät

- Elintarvikkeet säilyvät pidempään
> ruokaa ei joudu roskikseen
 - Hävikki vähenee
 - Pakkauksen ympäristövaikutukset ovat vain alle 5 % koko elintarvikkeen ympäristövaikutuksista
-
- A photograph of a single, long, green cucumber with a small stem at the right end, resting on a white surface.
- 1,5 gramman muovikääre pitää kurkun tuoreena ainakin 14 päivää.
 - Se on huomattavasti pidempi aika kuin ilman pakkausta säilytettäessä.
 - (www.pakkaus.com/pakkaus-vahentaa-ruokahavikkia)

Esimerkki kurkun painon muutoksesta erilaisissa pakkauksissa

Materiaali 3 oli muihin pakkausmateriaaleihin verrattuna selvästi enemmän kosteutta läpäisevä

Pro Gradu- tutkielma Kasvihuonekurkun säilyvyyden parantaminen estämällä eteenin haittavaikutukset
https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/14673/EKT1453_Nyk%c3%a4nen.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Jauhelihan myynnissä tapahtuneet muutokset. Ensin lihakauppiaalta tai kaupan lihatiskiltä paikan päällä jauhettua.

Karl-Eric Roslund

Lihakauppa Roslundin pitkäaikainen yrittäjä
www.roslund.fi

1990-luvun alku-
puolelta lähtien
teollisesti jauhettua ja valmiiksi pakattua

Kuvattu 30.4.2021, S-market Myyrmanmi , Heli N

UUSI PAKKAUS **50%**
vähemmän muovia kuin
perinteisessä rasiapakkauksessa.

Pakkausmuovia siis kuluu
250 000 kg
vähemmän vuodessa.

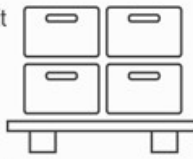
Materiaalikuljetusten liikenne vähenee

90
täysperävaunurekan verran vuodessa.

Uuden pakkauksen hiilijalanjälki on
30% PIENEMPI
kuin rasiapakkauksella.

Uuden pakkauksen materiaalit
vähentävät tilantarvetta

90%
kuljetuksissa ja varastoinnissa.

**VÄHEMMÄN
RUOKAHÄVIKKIÄ**
kaupassa ja kotona: liha säilyy
tiivissä pakkauksessa paremmin.

Uusi pakkaus
**VIE REILUSTI
VÄHEMMÄN
TILAA** myös roskiksesa.

Käytetty pakkaus
**TUOTTAÄ LÄMPÖÄ
JA SÄHKÖÄ**
jätteenpolttolaitoksessa.

<https://www.atria.fi/jauheliha/>

HK:n jauhelihapakkau uudistus 2020

Uudet HK® jauhelihapakkaukset ovat saapuneet kauppoihin Suomessa. Pussipakkauksissa on 71 prosenttia vähemmän muovia kuin perinteisissä rasiapakkauksissa ja niiden ansiosta vähennämme pakkausmuovin määrää lähes 1300 aikuisen ihmisen painon verran vuodessa.

www.hk.fi

TALOUSSANOMAT

HS: Mustia muovipakkauksia ei voi kierrättää – mittava ongelma lihatiskillä

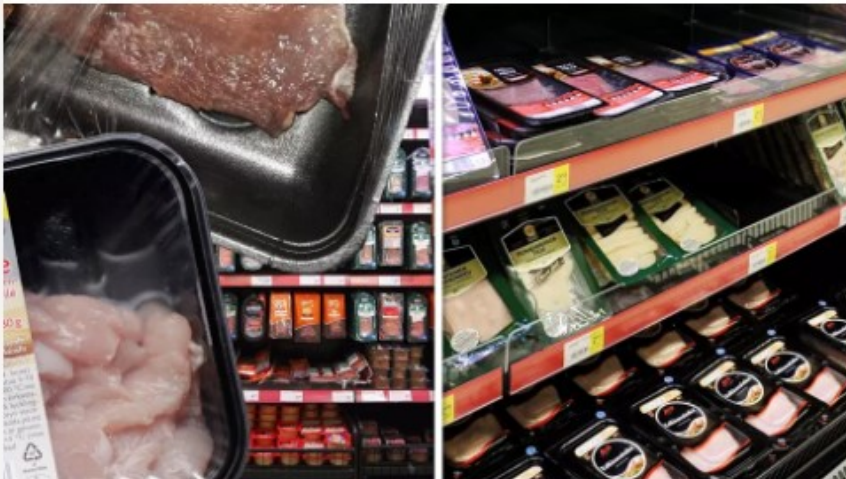
Elintarvikeyrityksen suunnittelevat muutoksia seuraavien vuosien kuluessa.

JAA

KOMMENTIT

Lajittelulaitteet eivät tunnista mustia muovipakkauksia. KUVA: LEHTIKUVA, KATJA TÄHJÄ

Perttu Pitkänen

8.1.2019 10:35

Erityisesti elintarvikeyritysten lihapakkauksissa suosimia mustia muovipakkauksia ei käytännössä voi kierrättää, sillä lajittelulaitteet eivät tunnista niitä, kertoo Helsingin Sanomat.

Kuvattu 30.4.2021, S-market Myyrmanni, Heli N

Makery

Elintarvikkeiden kuljetus

- Kauppaan ja ravintoloiden yms. tarpeisiin

- Kuluttajan käyttöön

Pakkauspula uhkaa ravintoloiden liiketoimintaa – rasioita haetaan jo muista kaupungeista: ”Kaikki menee, mitä on”

Lounasrasiat ovat loppuneet useista paikoista.

JAA

KOMMENTIT

Ravintolat ovat siirtyneet noutoruokaan koronarajoitusten vuoksi. KUVA: TEEMU SALONEN

Anna-Maija Naakka

14.5.2020 19:40

Koronarajoitukset ovat pakottaneet ravintolat joko sulkemaan ovensa tai siirtymään kokonaan noutoruoan tarjoamiseen. Nyt take away -bisnestä uhkaa pakkauspula, sillä ravintoloitsijoilla on ollut hankaluuksia saada rasioita, joihin pakata noutoruoka.

CIRCLEPACK

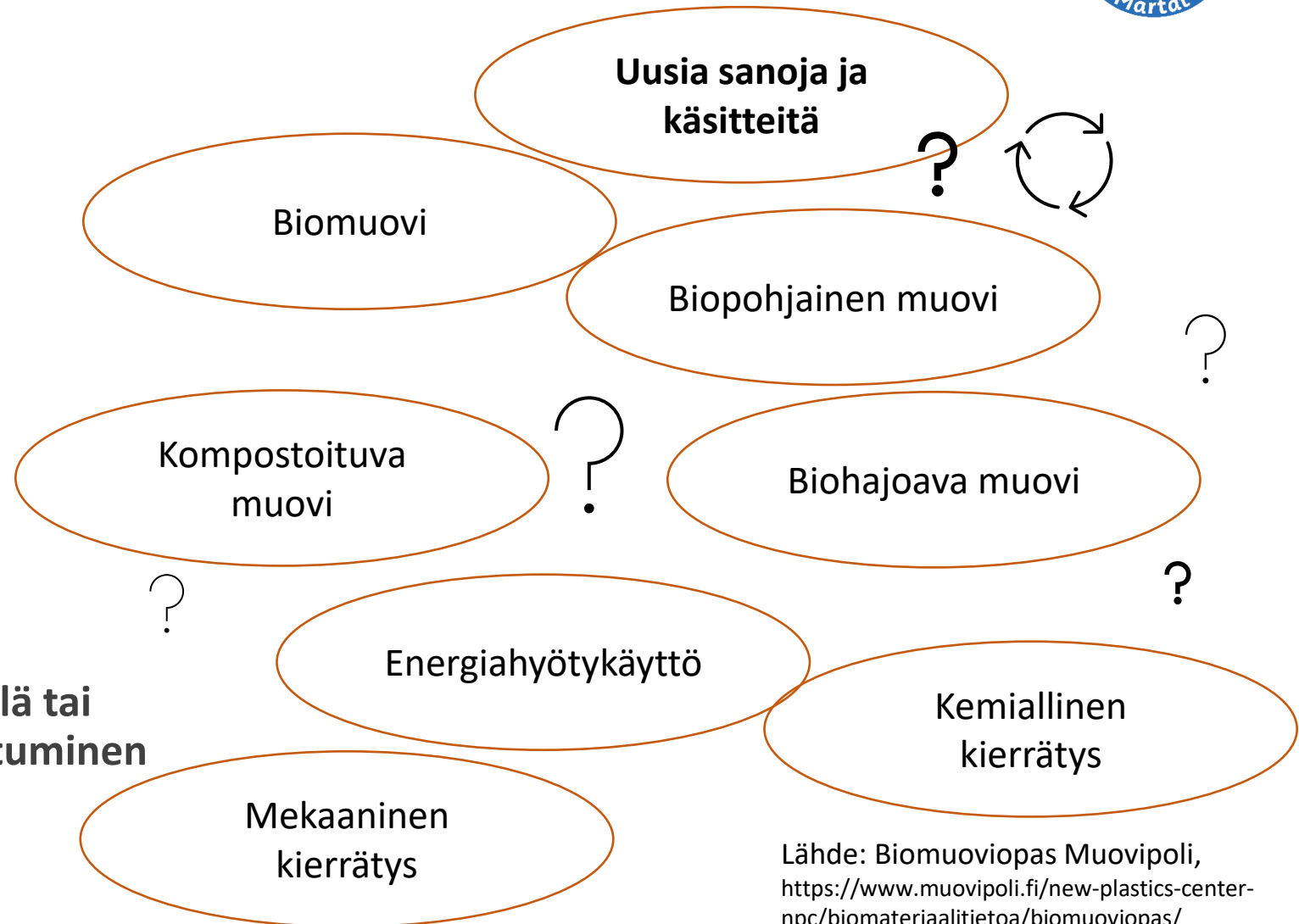
Pantilliset kestoastiat kertakäyttöastoiden sijaan

?

- Uusiutumattomista raaka-aineista valmistettujen pakkausmateriaalien vähentäminen
- **Jos pakkausmateriaalin vähentämisellä tai vaihtamisella elintarvikkeiden pilaantuminen ja hävikki kasvaa, suunta on väärä.**

Lähde: Biomuoviopas Muovipoli,
<https://www.muovipoli.fi/new-plastics-center-npc/biomateriaalitietoa/biomuoviopas/>

- Halutaan käyttää raaka-aineena puuta ja muita uusiutuvia vaihtoehtoja esim. sokeriruokoa
- Tavoitteena biopohjaisia ja/tai biohajoavia vaihtoehtoja perinteiselle muoville.
- Elintarvikkeille soveltuvat vaihtoehdot haastavia.
- Tuotekehitystä maailmanlaajuisesti ja Suomessa ollaan materiaalikehityksessä edelläkävijöitä.
- Perinteisen metsäteollisuuden tilalle pidemmälle kehitettyjä tuotteita samasta raaka-aineesta kuin mistä paperia tehtiin aiemmin.

- HerääPahvi! -hankkeessa kehitettiin kauran siemenien kuorta sisältävä pakkausmateriaali.

- Tampereen ammattikorkeakoulu, Luke ja Design Forum Finland (<https://www.heraapahvi.com/>)

Käsin valmistetut suklaakonvehdit on pakattu täysin biohajoavaan Sulapac® -rasiaan. Suomalaisen Sulapacin rasia valmistetaan puuhakkeesta ja biohajoavista sidosaineista.

Moomin suklaarakeet ovat ensimmäiset elintarvikkeet, jotka on pakattu puupohjaiseen Paptic® Gavia materiaaliin (10/2020).

Suomalaisen Papticin kehittämässä pakkausmateriaalissa käytetään 80 %:sti kasvipohjaista raaka-ainetta.

- 85 % vähemmän muovia
- Muovi on eroteltavissa kartongista
- Kartonkiin helppo tulostaa paljon tietoa
- Muovikerroksen ansiosta soveltuu myös kosteille elintarvikkeille

Woodly Oy : Puupohjainen muovi havuselluloosasta.

Korianteri ja tilli K-ruokakaupoissa.

HKScan ottaa Suomessa käyttöön puupohjaista muovia tuotepakkauksissaan

2.2.2021

Puupohjaisen pakkausmuovin käyttöönotto on HKScanille askel kohti koko ruokaketjun kattavaa hiilineutraaliutta, jonka yhtiö on asettanut tavoitteekseen Zero Carbon -ilmastosuunnitelmansa mukaisesti. Yhteistyökumppaneina HKScanilla ovat puupohjaisen muovin kehittäjä Woodly Oy sekä pakkauskalvon toimittaja Wipak.

Uusia kartonkilaatikoita styroxlaatikoiden tilalle

Yksilöllisiä ratkaisuja helposti hajoaville tuotteille.

Paperipussin ikkuna läpinäkyvää paperia

Kuitupohjaiset kannet muovin ja alumiinin tilalle
Arlan kartonkipikareihin.

Makery *Elintarvikepakkaaminen muutoksessa: lisäarvoa tuovat elementit*

Interaktiivinen pakkaus (AR-koodi)

Pakkauksissa olevat kännykällä kuvattavat koodit joiden takaa löytyy lisätietoa, kilpailuja, reseptejä ym.

Lisättyä todellisuutta rahkapurkista

03.03.2021 Packnews.fi

Valio ja Telia inspiroivat leipojia lisätyn todellisuuden keinoin. Leivontatuotteisiin tuodaan lisätyn todellisuuden eli AR (Augmented Reality) -kokemus, jossa älypuhelimien kautta voi katsoa tuotteelle sopivia reseptejä.

Viheltävä pakkaus

Mikroaaltouunissa lämmitettäessä viheltää, kun on riittävän kuuma

<https://www.micvac.com/>

Makery

Tulevaisuuden lisäarvot pakkauksessa

Aktiivinen ja älykäs pakkaus voi kertoa mm.

- Kuljetuksen ja säilytyksen aikana tapahtuneista lämpötilamuutoksista
- Elintarvikkeen pilaantumista
- Pakkauksen rikkoontumista
- Avatun pakkauksen säilyvyysajan

Fresh-Check® self-adhesive time temperature indicator

As the Fresh-Check indicator is exposed to heat, it gradually changes color to alert the consumer of optimal freshness.

<http://fresh-check.com/>

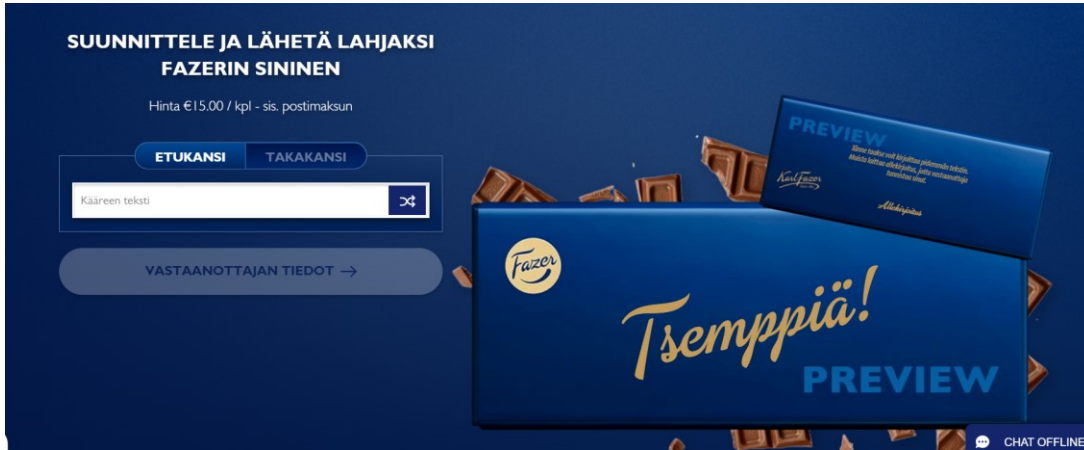

<https://99designs.com/blog/trends/packaging-design-trends/>

- Vasemmalla pakkauksen sisältä löytyy lautanen
- Alapuolella hillopakkauksessa on peli, jonka avulla lapset oppivat terveellisestä ruokavaliosta

<https://www.hongkiat.com/blog/interactive-packaging>

7.5.2021

LET'S GET PERSONAL

1 PICK YOUR COLORS

2 PERSONALIZE

3 SELECT A PACKAGE

- Pakkauksen ulkonäöllä on suuri merkitys ostopäätökseen
- Halutaan erottautua kilpailijoista
- Uudistutaan meneillään olevien trendien mukaan
- Vain mielikuvitus on rajana, mutta pakolliset pakkausmerkinnät eivät saa jäädä hankalasti havaittaviksi muun ulkonäön vuoksi

Tämän hetken trendit:

- ekologisuus ja kestävyys
- nostalgia ja selkeys
- luonnollisuus ja neutraalit värit
- voimakkaat värit tasaisina pintoina tai graafisina kuvioina
- tarinallisuus
- läpinäkyvyys ja selkeät merkinnät

Makery

Voimakkaat värit

Packaging design by Senchy

[Source: ALE+WANG]

Harvinaisen
värikästä
Suomessa.
40 -vuotiaan
valmispizzan
juhlistamiseksi
Saarioisilta.

Makery

Luonnollisuus ja nostalgia

Source: Design Hill

Packaging design by CRUCE Design Group via Behance

Packaging design by G@rry

Packaging design by Emir Alcic

Packaging design by monostudio

[Source: Loving Earth]

Makery

Läpinäkyvyys

Source: Atkins Harvest

[Source: RightRice]

[Source: Mirzam]

[Source: Willie's Cacao]

Makery

Yllättävät pakkaukset

[Source: Greenomic]

Lainsäädäntö säätelee merkintöjä

- Pakolliset
- Vapaaehtoiset
 - Ei saa harhaanjohtaa kuluttajaa eli merkintöjä/väitteitä voi käyttää vain, jos on olemassa tuote, jossa vastakkainen väite on voimassa.
 - Esim. tämä kuva marjoista hillopurkissa edellyttää, että siinä olevassa hillossa on enemmän mustikkaa kuin mansikkaa ja vadelmaa.

Laitetaan porkkanat pussiin ja laaditaan pakkaustekstit. Mitä ei saa sanoa ?

Ei makeutusaineita

Ei lisättyä sokeria

Ei natrium-glutamaattia

laktoositon

maidoton

gluteeniton

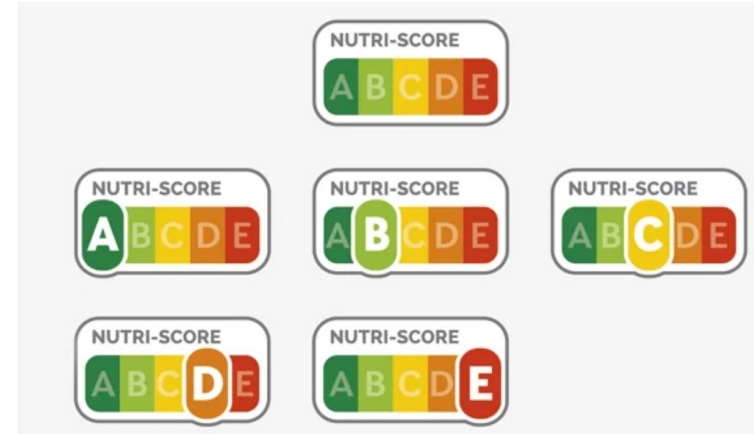
Kaikki väitteet ovat kyllä totta. Ne ovat kuitenkin totta aina porkkanoista puhuttaessa.

Makery

Pakkausmerkintöjen tulevaisuus

- Ravintoarvotiedot etupuolelle ”liikennevalot” helpottamaan terveellisiä valintoja.
- Havainnollistetaan elintarvikkeiden ravitsemuksellista laatua joko kokonaisuutena tai yhden ravintoaineen osalta
- Lainsäädäntö meneillään EU:ssa.
- Käytössä joissakin Euroopan maissa, mutta ei yhtenäistä käytäntöä miten ja mitä kerrotaan.
- Suomessa käytössä oleva Sydänmerkki on yksinkertaisempi esitystapa terveellisen ruuan valintaan

<https://nutriscore.colruytgroup.com/>

Makery

Ravintokuitu pakolliseksi

- Kansainväliseltä hiilihydraattitutkijoiden yhteisöltä (ICQC) on julkaistu kannanotto, jossa todetaan tuotteen sisäisen ravintokuidun ja lisätyn ravintokuidun välisiä eroavuuksia.
- Nähdään tarpeelliseksi, että sisäinen ravintokuitu ja lisätty ravintokuitu tulisi merkitä erillisinä tietoina ravintoarvotaulukkoon.
- Yleisesti halutaan myös ravintokuidun ilmoittaminen pakolliseksi ravintoarvomerkinnäksi kaikkiin tuotteisiin.
- Molemmat muutokset auttaisivat kuluttajaa arvioimaan ruuasta saamansa kuidun määrää.

- Suomessa ei ole mitään määrättyä yhtenäistä, pakollista merkintätapaa pakollista
- Kuluttajat haluaisivat selviä ohjeita mm. tekstimuodossa.
- Yhteispohjoismaiset lajittelusymbolit otettu käyttöön Norjassa ja Ruotsissa 2020 ja Tanskassa jo 2017.
- Suomi ja Islanti selvittävät asiaa.
- Tavoite laajentaa nämä merkinnät koko Eurooppaan.

Selvät, helposti ymmärrettävät lajittelumerkit sekä pakkauksiin että kierrätysastioihin.

Makery

Kiitos!

